

حیات کتبخانه سی

اخلاق سزوی

استانبول دارالفنون مدرسین

اسماعیل حقی

جمعیت کتبخانه سی طرفندہ شہراہد بلومندر .

استانبول (تفیض) مطبعہ سی

۱۳۳۴

فیاتی ۱۰ غرورندر

*BJ 1291

B37

1916

ISLAM

3995145

۲

حیات کتبخانه سی

Ahlakçılık

اخلاق سزلی

استانبول دارالفنون مدرسارندن

اسماعیل حق

Baltacıoğlu, İsmail Hakke

جمعیت کتبخانه سی طرفندره نشر ایدر بلشدر .

استانبول (تقیض) مطبعه سی

۱۳۳۴

اخلاقسنزلی

نه دورده یاشایورز؟ دورمنه دوری در؟ ..
دورمن تساندسنزک دوری در: دون
یاردیم ، دینمزک ، اخلاقمزک اُک صاغلام دوری
بر تملی ایکن بوکون وجدانمزک اُک چوروک براتقاسی
اولمش در: ایشته سوقاقلرده دوشوب بایلان انسانلرکه
قالدیران یوق عاجزلره ، کیمسه سنزلره ، آناسز باباسز
چوجوقلره ، قوجاسز اولادسنز قادینسلره ، حالسز
درمانسز اختیارلره باقان یوق! .. دورمن «قیده لوق دوری»
در: دین ، اخلاق وطن ، صنعت. . . کبی وجدانمزک
اُک صاغلام عقیده لری ، اُک چوق بو دورده
صارصیلمش در. آنالرمزک «الله اوی دیه صایدقلری
جامعلر تنها و کیمسه سنز! مناره لری دورلمش ، سچاقلری
قوبمش ، چاتیلری چوکمش بر انسان معبدی دکل ،
صانکه بر باقوش بوواسی . . . مزارقلر ، بوهر کون
طاشلری قویوپ پارچالانان مزارقلر . . . ملتده دینی
وجدانک اولومنه شاهد . . . دیوارلری ییقلمش ،

سرویلری کسیدلمش ، کیکلری فیرلامش ، قاووقلری ، پارچالاشمش ، صاحبزینک بوی بو کولمش . . . چشمه لر ،
 آلدن مهارتمز قادار ذوقده سلامتیزك ازلی شاهدلری ،
 اولان او کوزل چشمه لر . صوسوز موصلقسز قالمش ،
 صاچاقلری قیرلانغیچلره بووا ، یالاقلری کوپکلره یاتاق ،
 ایچریلری سرسریلره مسکان اولمش . . . دورمز
 « حقسنزلق دوری » در . بو دورده « حق » معناسز
 بر کله ، « مسئولیت » بوسبوتون جانسز بر تعیر اولمش ،
 جانه ، ماله تعرض ، عرضه ، ناموسه تجاوز ، خرسزلق ،
 صویغو نیجاق ، تضییق ، تخریب . طبیعی شیلرکی اطراف
 بورومش . بو فاجعه لر قارشینسده عدالت و مساوات ،
 فکرلری برر مفکوره دکل ، وجود بولماز موهومه لرکی
 حیات و حقیقتدن اوزا قلاشمش . . . معنویات
 و اخلاقیاتک بومدهش افلاسی قارشینسده یأس و قنور ،
 بدینلک اُک سالم وجدانلری صارمش در . بو زهرلی
 حیاتک تأثیرندن یالکز شو بو دکل ، سامی و توفیق
 فکرت کی ، وجدانک و اخلاقک هیکللی اولان اُک الهی
 فردلر بیله قورتولاماشلر ؛ بو بویوک آداملر یأس و قهر
 ایچنده معنا و تدریجاً اتخار ایتمشلردر ! . . . یینه
 بو بدینلکک اثری درکه فقیرلر ازوایی ، زنکینلر
 اجنبی مملکتده یاشامه یی ترجیح ایتمشلر . آنالر
 اولادلرینک تریبه سنی اجنبی آلرینه بر اقسملر کزیده لر

1818

خلقدن ایگره نمش، خلق کزیده لردن صوغومش در . . .
 خلاصه، دینله بیلیرکه تاریخک اُک قوتلی باغلی
 چوزولمش فردلز انسانییدن نفسایته دوعرو رجعته
 باشلامش در . . . کندی نفسنی دوشونلر چوغالمش .
 « منفعت » ایمان قوت « محراب » پارا « معبود
 اولمش در . . . بودورک اُکبارز صفقی « وجدانسزلق » در .
 بر وجدانسزلق دوری یاشامقده یز . . .

اخلاقنرک بو انحلالی فارشیسنده بر طاقم
 اضداد
 اخلاق مسلکلی چیقور . و هریری
 مجاهده لری یکی بر اخلاق یاپارق بحرانی کسک
 ایسته یور . . . طبیعتجیلر « حیات برقاوغادر . قوتلیلر
 غالب ، ضعیفلر مغلوب در . یاشامق ایچین دوکوشمک
 لازمدر . دیورلر . و فردی حیات قاوغامی ایچین
 قوتلنمه یه سلاحلامه یه چاغریورلر . حال بوکه طبیعتجیلر
 انسانله حیوانی ، عضویت ایله معنوی وحشته مدینتی
 آیرد ایتمه یورلر . انسانلری حیوانلر کی بر برینی یمه یه
 مجبور فرض ایدیورلر . یالکنز طبیعته و وحشته باقیورلر .
 مترقی جمعیتلرده حاکم اولان عدالت قانونندن حریت ،
 مساوات و تساندن غافل بولونیورلر . . . طبیعتجیلر
 انسان و اخلاق « کی اُک عالی موجودلری « حیوان
 و انسیاق » کی اُک عادی محصوللرله ایضاحه قالدیشیورلر . . .
 فکر جیلر صرف عقله . فکره مستند بر اخلاق

قورمق ایسته یورلر . اخلاق ریاضی و منطقی بر محصول
 ظن ایدیورلر . اخلاق ، ملاحظه و محاکمه قوتیه یاراتیلا
 بیلر ظن ایدیورلر . اخلاق حیات و جمعیتدن کلدیکنی ،
 « وظیفه نك منطقی اولدینی ایچین دکل ، یالکیز وظیفه
 ولدینی ایچین یاپیلدینی سزده یورلر . « اخلاق نك
 وظیفه نی تعریف و تفسیر ایدیشمزه کوره دکل فردلرک
 مقدارینه ، کشفته ، علمی و فنی فکرلره ، ایشلرک برلکنه ،
 آریلغنه . فردلری بر برینه باغلایان واسطه لرک ، احتیاجلرک
 نوعه کوره دیکشدیکنی آکلایامایورلر . بالذات وظیفه »
 مفهومک تاریخدن تاریخه ، جوغرافیا دن جوغرافیا
 دیکشدیکنی ، وظیفه نك هندلی به ، چینلی به ، دونه بوکونه کوره
 باشقه باشقه شیلر اولدینی اونویورلر . دقت ایتمه یورلرکه :
 علم و فلسفه یوقکن وظیفه و اخلاق واردی . اخلاق
 منشأی عمل در . عملی یاراتان حیات در . حیات دائماً
 بر جمعیتک در . اخلاق جمعیتده یاشامق ضرورتندن
 دوغمش در . . . افرادجیلر اخلاق منبعی فرد ظن
 ایدیورلر . « جمعیت یوق ، فرد وار ! » دیورلر . حقی
 اثبات ایچین وظیفه نی انکار ایدیورلر . هرشیده فرده ،
 فردی قوته . فردی حقه . فردی قیمته اهمیت
 وریورلر . عنعنه به ، مفکوره به ، اجتماعی و حسی
 اولان هرشیده خصومتلی کوزلرله باقیورلر . حالبوکه
 فردک طبیعتده اخلاقه بکزر برشی اولمادیغنی دو ونه .

یورلر . اخلاقك جمعیتدن كلدیكنی ، اخلاقسز ،
 عنعنسز بر جمعیتك حیوان سوروسندن ده آشاغی
 اولاجغنی بیلمه یورلر . اخلاقك غایه سی فردك منفعی
 دكل ، جمعیتك حیاتی اولدیغنی آكلامیورلر . . . بالعكس
 اجتماعیلر فردك قیمت و ذاتیتی انكار ایدیورلر . هرشیده
 جمعیه ، اجتماعی قوته اهمیت ویریورلر . طبیعی برعكس
 عمل اوله رق انفرادجیلره قارشى فردیوق ، جمعیت وارا «
 دیورلر ووظیفه یی اثبات ایچین حقى انكار ایدیورلر .
 حالبوکه اجتماعیلرده انفرادجیلرکی افراطه دوشیورلر .
 زیرا ، عادى جمعیتلرک فردینی عالی جمعیتلرک فردیه
 قاریشدیریورلر . عادى جمعیتلرده فردك ، فردیت
 و شخصیتی حرام اولماسنه رنمأ عالی جمعیتلرده فردك قیمتی ،
 حریتی بویوك اولدیغی میدانده در . عادى جمعیتلرده دین
 اخلاق فردیتسز لکه مستند ایکن عالی جمعیتلرده دینك ،
 اخلاقك بيله مقدس غایه سی فردیت و شخصیت یعنی فردك
 حیثیت و قدسیتی اولدیغنی دوشونمه یورلر . اجتماعیلر وطن ،
 ملت ، مفكوره عشقیله بویكونکی حیاتده شخصك
 اهمیتینی حقیله تسلیم ایدمه یورلر . . . طبیعجی ، فکرجی ،
 اجتماعجی ، بوتون تجددجیلر یکی بر اخلاق یایمه
 چالیشیرکن ، محافظه جیلر اسکی اخلاق طومنه یه اوغراشیورلر .
 بونلر اسکی عادتلری اسکی عنعنلری ، بوتون ماضی یی
 اعاده ایتمک ایسته یورلر . دوشونمه یورلرکه : اولولردیر بيله مز ،

حیسانک « یوق » دیدیکی بر عادتہ منطقله « وارا »
 دینیلہ منز . اخلاق دہ بوتون جانلی موجودلر کی تکاملہ
 مجبوردر : اخلاق دوغار بویور ، اولور ومطلقا حرکت
 ایدر . ایستہ سہ کده ایستہ مہ سہ کده اوینہ دیکشہ جک در .
 دوشونمہ یورلرکے : محافظہ ایتمک ایستہ دکلری اخلاق
 بیلہ تاریخک حضورندہ یکی بر اخلاق در . اخلاقک
 ازلیسی اولاماز : اخلاقک اخلاق اولماسی اونی یاراتان
 محیطک حیاتنہ باغلی در ... مفکوره جیلر محافظہ جیلر کی
 اخلاقک استقبالی ماضیسندہ آرامایورلر . اخلاقک
 حیاتی استقبالندہ آرایورلر . لکن بعضاً یکی اخلاقی
 کشف ایدہ جک یرده ایجاده چالیشیورلر . یکی حیاتی
 اولدینی کی بولاجق یرده ، دوشوندکلری کی قورمہ یہ
 چالیشیورلر . اونویورلرکے : مفکوره حیاتک محصولی در .
 وحیات محصوللرینک اُک تازہ سی ، اُک معضلی در . مفکوره
 کی جانلی بر استقبال ، قولای ، قولای تخمین ایدیلہ منز .
 اونویورلرکے : منطقی بر مفکوره جیلک صنعی در .
 بالکیز حدسی : Intuitif بر مفکوره جیلک طبعی در .
 اولو بر ماضی بی زورلہ یشاتمق ناصل فایداسز
 ایسہ هنوز دوغماش بر مفکوره بی - یا خود موهومہ بی -
 حیاتیہ آشیلامقده اویلہ جه مضر در . . .

ایستہ اخلاق بحر امنز اطرافدن قانادلانوب
 قانادلانوب اوچان . لکن اُک اوفاق
 تجر بہ لرہ قولی قانادی دوشوب قیریلان

بحالصرک
 آری

باشلیجه فکر لر . . . مجاهد لر دن بعضی لر ی اسکی اخلاقی
 محافظه یه چالیشیر کن بعضی لر ده یکی بر اخلاق یار آتیه
 چابالایور . بو فکر لر مجاهده ساحه سنده اوچمقله قالمایور .
 اداری ، عرفانی مؤسسه لر مزدهده سیچرایور مجاهد لر
 فدرلرینی قبول ایتدیر مک ایچین بعضاً حکومت نفوذینه
 بعضاً ده تلقین و تربیه قوتنه مراجعت ایدیور لر . بالخاصه
 محافظه جیلر غزته لر مقاله لر ، مجموعه لر بند لر یازار ق ،
 و هر برده هر فرصتله انحلالدن ارتداددن بحث ایدر ک
 حکومت نفوذ و تضیقینه ، ضابطه نك جبر و تهدیدینه
 صیغیت مق ایسته یور لر . انقلابچیلر مرکز بر قسمی ده فکر لرینی
 حکومت قوتیه دککسه بیله ، فکر قوتیه قبول ایتدیره .
 جککری ظن ایدیور لر . بونک ایچین انقلابلر ک اک مهم
 عاملی ظن ایتدکری « تلقین » ه مراجعت ایدیور لر .
 ظن ایدیور لر که یکی بر فکری یکی بر نظریه یی قناعتلره
 آشیلامق ایچین اک مؤثر واسطه سویلک یازمق ، سویلینلر
 و یازیلان شیلری تکرار تکرار سویلک و یازمق ، نهایت
 ایمانلره ، وجدانلره صار دیر مق در . اونک ایچین متماًدیاً
 یازوب چیز یور لر . حکومت قوتنک غافل ، تلقین قوتنک
 عاجز اولدیغی یرده تربیه قدرتنک قادر اولایبله .
 جکنی ظن ایدیور لر : تربیه مانیه لاسنی آلرینه آلاق
 دنیایی یرندن اویناتمق ایسته یور لر . . . ایشته ، اخلاق
 مفکوره سنده ناصل وحدت یوقسه ، اخلاق محیطندهده

آریله چه وحدت یوقدر . مملکتده حکومت ، مطبوعات ،
 معارف دینیان قونلرک مختلف استقامتلرده چالیشدیغنی
 وچوق کره چارپیشدیغنی کورورسکنز انته کیم مطبوعاتک
 یاپدیغنی حکومت بوزار ، حکومتک تأسیس ایتدیکنی
 ملت تخریب ایدر ، ملتک اثبات ایتدیکنی عائله انکارایدر .
 اخلاقزک انحلالیله برابر باشلایان بو تقیدلر ، یا چوروک
 صاعلام ، اسکیدن قالمه نه وارسه بیقیور ، یاخود حیاتی
 ماضیدن قالمه هر شیئه اصیلی براقیور ؛ بعضاً تعصب کی
 دینی ملی برحسه بعضاًده فلسفه کی غیر مثبت
 بر فکره باغلانان فقط هیچ بر تدقیق و مشاهده یه
 استناداتمه ین اصلاحات فکر لر می یاریم عصر دن بری ملت مزک
 بنیه سنی بر درجه داها خیر پالامش ، فقط خسته بنیه یی
 تداوی ایتمه مش در . بوقنالعک سببی ، بو مسلیکلرک
 حسن نیتدن اوزاق اولماسی دکل در . : آز چوق
 علمی بر اساسدن ملهم اولماماسی ده دکل در ، بونک سبی
 تعقیب ایده کلمکده اولدیغمز سیاستک مثبت و صلاحیتدار
 برعالمه مستند اولماماسی در . بز هر هانکی بر مسئله یی
 مثلاً بر قادین ، بر شقاوت ، بر عدالت مسئله سنی اداره
 ایتک ایسته دیکمز زمان ، بو مسئله یی اولدیغنی کی حیلہ سز
 و تخریف سز چه مطالعه ایدرک حرکت ایتمه یورز . کیمیمز
 فضله دیندارز ، اخلاقی صرف بر کتاب مسئله سی کی
 دوشونیورز ؛ کیمیز طبعاً استقلالچی ز ، اخلاقی باشی بوش

برامق سوداسنه دوشیورز. فکر آداملرمن اخلاقی
 اُك چوق فکری جهازلریله مص ایتمشلر، اونك ایچین
 اصیل حاتی فکری اصلاحات کیی دوشوئمکده
 قولایلق کوریورلر. دیگر بر قسم حس آداملرمن وار که
 اخلاقی اخلاقی بوتون قلبلریله یاشامشلر، اخلاق مسئلهسی
 منحصرأ حس مسئلهسی کیی اداره ایتک ایسته یورلر .
 خلاصه، بعضیلرمن اخلاق لهنده، بعضیلرمن اخلاق
 علیهنده، لکن پک آزمز اخلاق فرقده . . بعضیلری
 اسکی اخلاقه مفتون، بعضیلری ده یکی اخلاقه
 تشنه، لکن پک آزمز بو اخلاقه واقف . .
 ایسته یورز که اخلاق بزم ذوقزه، کیفمزه کوره اسیر
 اولسون، لکن پک آزمز اصل اخلاق کندی ذوقی،
 کیفی آراشدیرمق سوداسنده . . سوزک قیصهسی،
 هرشیدن اول متردی قادی تکفیر، شقی فردی تنکیل،
 عدالتسز حیاتی تلین ایتمه یی قولای بولیورز. تاریخک
 مقدراتنه علممز. اصولزله دکل، حرصمز، انفعالزله
 چیقورز. سیاستمز بر انفعال و انتقام سیاستی. اداره مز
 بر انفعال و انتقام ادارهسی. تربیه مز بر انفعال و انتقام
 تربیهسی در . . بو قافایله اخلاقی قوللامق و دوزه لیمک
 خصوصنده کیی اقتدارمز ایسه صفر در . . یاریم عصرلق
 عثمانلی سیاستی تدقیق ایدیلسین . . یاییان شی. چوق کره
 منطقی بر فکر قیمتی بیله طاشتیایان موهومه لر، ک
 عندی و کیفی فرضیه لر لک تطبیقندن، و صوکراده جیلز و سقط

نتیجه لرینک تماشاسندن عبارت در . . . بو سبیدن اخلاق
دنیلن وجودک ایتلوب قایلدیغنه اینانورسه مده باقیلوب
بویوتلیدیکنه اینانامایورم .

بزر فکرچیلر اخلاقه ناصل بر قیمت
افزون
 ویررسهک ویرهلم . بوتون بزم عندی
و میاست
 ونفسی اولان بو حکملمر خارچنده
 کندی قوتلری . کندی قدرتلیله . کندی فضاسی
 ایچنده کندی قدریله یاشایان . هیچ بر وجهله بزم
 کیفمزه تابع اولقسزین اجرای حکومت ایدن بر اخق
 واردر . بو اخلاق ، ای کوتو معقول غیر معقول ،
 ملتک یاشامقده اولدیغی اخلاق در . بزم اخلاق
 خصوصسندکی قناعتمز ، ظنمز هر نه اولورسه
 اولسون بو اخلاق وار ایدی ، واردر و وار اولاجقدر .
 چونکه بو اخلاق وجوده کلک ایچین نه محافظه کارلرک
 اعتناسنه ، نه ده انقلابچیلرک اهتمانه احتیاج کوسته رمه مش در .
 بوندن بویله ده دوام ایتک و انقلابی پامق ایچین اولرک کیف
 وهوسنه اسیر اولامایاجق در ! بزرلر حکومتچی ، مطبوعاتیچی ،
 تربیه چی . . هر نه صفتیله اولورسه اولسون . بو جانلی
 اخلاق حق ا بسیط بر قوتی ا ک ضعیف بر طرزده
 بیله اداره ایتک ایستهرسهک - ماده سنک خواضی مطالعه یه
 مجبور اولان حکمتشناسلرکی - هرشیدن اول بو اخلاق
 خواصنی علماً مطالعه یه مجبورز . مثلاً بر فادینک تردیسنه
 مانع اولمق ایستهرسهک ؛ اولا « فادینک تردیسی » نی

وجوده کترین عاملری آراشدیرمالی یز . شقاوتی منع
ایتمک ایسته یورسهق؛ اولاشقیلری طاعنه چکن قوتلری
آرامالی یز . عدالتلی براداره قورمق املنی طاشیورسهق؛
عدالتسز ادارینی طوتان استنادکاهلری بولمالی یز . بز بو
عامللری نه قادر اینی بیلیر ونه قادر اینی آکلارسهق ،
حادثه لرینی اودرجه اینی سوق و اداره ایدهرز .
آرتق - خولیاکار پوتیقه جمیلر کبی - قوتلمزی
سحره دکل ، نافع بر اثره صرف ایتمش اولورز . شو
تقدیرجه حقیقی برسیاستجی نه ملتنی محال اولان برمفکوره
پشینده قوشدیران بر سرسری در * نهده ملتک طبیعی
قوتلرینی اهماال وانکار ایدن برغافل در او ، ملتک مستعد
اولدیغی مفکوره نی کشف ایدن وملتق قدرتی اداره سنده
مفکوره سینه یاقلاشدیران در .

وظیفه لرك صارصیلماسی ، ایمانلرك
دین احمدلرك
صارصیلماسیله باشلامش در . مؤمنلر
تأثیری
دینی وظیفه لرینی اهمااله باشلادقلری
کوندن بری اخلاقی وظیفه لرینی ده اهمااله آلیشمشدر .
« الله قورقوسی » نك زوالی « وظیفه عشقی » نك زوالیله
برابر اولمشدر . دینسر لکله اخلاقسر لنگ بو اتصالی در که
دینلیرده « اخلاقی محافظه ایچین دینی اعاده » احتیاجنی
اویاندیرمشدر . صوکل زمانلرده مجلس مبعوثان کرسیلرندن
معارف مجلسلرینه قادر دینی فکرلره ، دینی تدریسلره

ويريك ايسته نيلن اهميتك سببي ينه بو اعتقاد در .
 بنجه بوجريانك حسي نه قادار دوغرو ايسه فكري اوقادار
 يا كلش در . اولاشوني بيلمك لازم كه : دينك اخـ قـ
 تاثيري ديني فكرلر يمزك اثرى دكل ، ديني حياتمك
 محصولى در . دين درسارى دين وعظلى قوتى بو حياتدن
 آلرلر بئاء عليه ديني فكرلر مذك قوتى ديني جسمزدن ،
 ديني حياتمزدن كلير . دين ، هيجانلرى ، مفكوره لرى ،
 حظلى والملايه كيشف بر حس محيطى تشكيل ايتديكى
 مدتجه بزي نفسانى و حيوانى بوتون شعورلر مز فوقده
 متعالى و رحمانى بر حياته چيقارلر . وصيقي بر انضباط
 ايله عادى و عضوى احتياجلر مزه كم اورورلر . فردلر
 « الله قورقوسى ، پيغمبر حيساسى ، جنت محبى ، جهنم
 عذابى . » كبي مختلف حسلك تاثيرنده اولارق ظلمدن ،
 تعدى دن ، تجاوزدن ، حقسرق وعدالتسر لكدن ، خـ صـه
 حيوانلقدن نفسلرني منع ايدرلر . دينك نه درجه قوتلى
 بر اخـ قـ انضباطى اولديغنى آكلامق ايچين ايمانك
 شهيدلرني ، قربانلرني خاطر لاقمق كافي در . اونك ايچين بزده
 ديني بر مفكوره دوغوشسه اوراده اخلاقي بر مفكوره
 دوغوش در . ايمانلر وظيفه لر ايله همزاد درلر . بالعكس
 بزده دينسزلك باشلامشسه اوراده اخلاقسزده باشلامش در .
 ناصل كه بزده ديني حياتك ضعيفلاماسى اخلاقي حياتك
 ضعيفلاماسيله بر اولمش در . شو مشاهد يه كوره اخلاقي

قوتلندیرمک ایچین نه یایمق لازمدر ؟ دینله جک که :
 دینی بوتون اسکی تلقیلری ، غننه لریله اعاده ایتمک . . .
 کرچه بو، اُک کسیدیرمه بریول کبی کورینور و بو کسیدیرمه
 یولدن کیتمک ایسته ینلرده آز دکل در . لکن
 بو تشبث اخلاقک منشأینه و تکاملنه مغایردر .
 چونکه بر کره یاشامش و تکاملنی کچیره رک اولمش اولان
 عادتلری تلقین و تدریس قوتیله دیر یلتمک ألمزده دکلدر .
 ألمزده اولسه ده فائده سزدر . چونکه بو عادتلر اسکی نفوذ لری
 آرتق محافظه ایده مز لر . بونلر کندیلرینی وجوده کتیرن
 سببلره برابر اولشلردر . اسکی بر حیاتک کندیسینی اولمادقچه
 عادتلری نه یه یارار ؟ محیطسز اعتیادلر روحسز جسدلر کبی در !
 دیگر جهتدن اخلاقزک منشأی بودینی حسلر مز دکل در .
 کرچه جمعیتک تاریخی بردورنده دین حیاتی اخلاق حیاته
 یایشیقدی . دها دوعریسی اوتاریخده اخلاق یوق ،
 دین واردی . لکن جمعیت ؟ علم ، اقتصاد ، صنعت ،
 اخلاق . . . کبی مؤسسهره بردفعه آریلدقدن سوکرا
 دینک بو مؤسسهره اوزرنده نه مراقبه سی نه ده ، مداخله سی
 قالماش در اخد قی یاراتان دین اولمادیغی کبی ، دینی
 یاراتان ده اخلاق دکل در . هر ایکسینک منشأی جمعیتک
 ماضیده کی حیاتی در . دین ایله اخلاق ، بر برینه متصل
 مؤسسهرلدر . بر برینک عینی مؤسسهرل دکل در اخلاقی
 یاراتان جمعیتک بنیوی بر تشکلی در . دینی وجوده
 کتیرن ده عینی تشککک رحمانی بر تجلیسی در . اخلاق حاله ،

دین استقباله موضوع در دین ؛ بر جمعیت ابدیت
 وازلیته آتیلش و هنوز وجود بولامش اولان علمی
 بدیعی و اخلاقی اشتیاق لرینک مفکوره شکلنده رئیس
 الهی بر تجلیسی در بناء علیه مفکوره اولمیان یرده دین
 یوق در دین هر مفکوره کبی اخلاقی در دین دیمک ،
 نو عما استقباله آتیلش بر اخلاق دیمک در اخلاق دیمک
 حاله کیرمش دنیویله شمش بر دین دیمک در . شو حاله
 اخلاق بزم حالی و دنیوی وظیفه لر مرکز هیئت مجموع عسی در .
 بو ایکی وظیفه نک تساندی زمانده و مکانده متصل اولان
 ایکی عضوک تساندی کبی در . بناء علیه هر ایکسینک
 وظیفه سنی تنظیم ایتمک ایچین یا یا جق شی ، برینی دیکرینه
 مسلط قیلمق دکل . بلکه هر ایکسینی وجوده کترین
 حیاتی اصلا ایتمک در . کرچه دین بر کره تشکل ایدنجه
 الهی و مفکوروی وجدانیله اخلاقه تأثیردن خالی
 قالماز . بوندن دولایی « اخلاقی وجوده کترین دین در . »
 نتیجه سنی چیقار مق دوغرو اولاماز . چونکه بو تأثیرک علی
 اولیت دکل در . بلکه بوتون اجتماعی مؤسسه لر آره سنده کی
 تساند : Solidarité در . اخلاق دین ، حقوق ،
 صنعت ، علم ، لسان . . . بوتون اجتماعی مؤسسه لر
 بر برینه مؤثر و بر بردن متأثر در لر . دین اخلاقه
 مؤثر در . ناصل که اخلاق ده بر کره تشکل ایدنجه دینی
 حیاتی تنظیم ایدر . بالعکس دینک ضعیفلا دینی یرده

اخلاق ده ضعيفلار . ناصل كه اخلاقك ضعيفلاديني یرده
 دین ده ضعيفلار . بوندن دولایینی دینی اخلاقه ، اخلاقی دینه
 متقدم فرض ایتمک دوغرو اولاماز چونکه کرک برنجی
 اعتلانی کرکسه ایکنجی انقراضک مبدای هم دیندن
 هم ده اخلاقدن مقدم اولان بر حیانه ، یعنی جمعیتده در .
 بو حیات ، بو جمعیت صلاح بولماقجه نه دین نه ده اخلاق
 صلاح بولاماز . خلاصه ، اخلاقی بحر امزده دینی حسلمرک
 ضعيفلاماسی مهم بر عامل اولغله برابر اخلاقی بحر امزک
 منشای بو دکل در . بلکه اخلاقک بحرانی دینک بحرانه
 متصل وهرایکیسی عینی منشادن متولددر . بو منشای
 « جمعیت حیانتک دیکشمه سی » طرزنده افاده ایدیه بیلیرز .

عالم انحرولنک
 اخلاقی مفکوره مرک ضعيفلاماسی
 نائیری
 بر اولمشدر . هر کون بر دورلو سفالته

سوقاقلرده سورون چوجوقلرک ، ارککلرک ، قادینلرک
 چوغی عالمه لرینک افلاسنه قربان اولمقده در . عالمه نك
 اخلاق سقوطنه ناصل مؤثر اولدیغنی آکلایا بیلیمک ایچین
 وقیله عالمه نك اخلاقی حیاته نه صورتله خدمت ایدیه بیلدیکنی
 تعیین ایتمه من لازم کلیر . مساوی شرائطده بر طاقم
 عالمه لر آلیکز . بونلرک فردلر اوررنده کی اخلاقی نفوذ
 و آمریتلرینی تدقیق ایدیکز . کور . چکسکزکه : بونفوذ
 و آمریت عالمه شکلیتنک : Morphologie بر نتیجه سی در .

عائله اخلاقی عائله نك نفوس و كشافنه ، طرز معیشت
 و اختلاطنه ، فرد لرینك امتزاج و اتحادینه ، معشری
 مفكوره سنك شدت و قوتنه ، معشری حیاتك زمان و مكانه
 كوره دكیشیور . نفوس و كشافتی ، اجتماعی حیاتك وحدت
 و شدتی لك چوق غائب ایدن عائله او جاقلری سفلیت و حیوانیتك
 یو واسی در ! بالعكس هنوز حرارت و صلابتی محافظه
 اید بیلن قوناقلرده ملی اخلاق عنصر لرینك دبندارانه
 بر قدسیت و اهتمام ایله محافظه ایدیلدیکنی كوریورز .
 داعیلان ، پارچالانان عائله عنصر لرینی هپ بر آریه
 طویلایه رق عائله به اسکی وحدت و قوتی و یرمك بر قسم
 متفكر لر رمز ایچین مفكوره در . مع التأسف ، اسکی عائله
 حیاتی اعاده ایتمك اقتداری المزده دكل در . عائله انحلالنك
 غایت درین و حیاتی سیلری وارد در . بو انحلالك سببی
 مثلا داخلده عائله محبتك ضعیف ماسی دكل ، خارجه
 مسلکی و اقتصادی حیاتك آرماسی در . بو یکی حیاتك
 سرعت و سهولته انكشافی در كه بر زمان او جاق اطرافنده
 طویلانان فردلری خارجی قویله چكرك داعتیور و مسلك
 دینیان داها معضل ، داها اجتماعی بر محیطده طویلا یور .
 بو اوزا قلاشمه ضرورتی عائله حیاتی ضعیفلاتیور . شو حالده
 عائله نك انحلالی جمعیت داخلده مسلکی زمره لرك
 تشككندن در . ناصل كه قادین اخلاقده حصوله كن

بحران ، فادینک حیاته کیرمه سیله برابر باشلامش در .
 مسلکی محیطلرک تعضیی حیاتک اُک یکی و اُک طبیعی
 بر اثری در . بز بوتعضی بی ایسته سه که ده ایسته سه که ده
 او وجوده کله جک در . شیمدی ناصل اولورده بو طبیعه
 فارشی کیده بیلیرز ! ناصل اولورده مساکيله شمه سی
 مقدر اولان بر قسم فادینلری اُده حبس ایده بیلیرز !
 ایسته ایسته مز بر قسم فادینلر ایحین بوندن بویه حیات
 او حیاتدن عبارت قالمایاجق ، مسلک حیاتی بو حیاتک
 مهم بر قسمی دولدر ارجق در . بونکه برابر عائله ، اخلاق
 خصوصنده کی مهم وظیفه سی تماميله غائب ایتمش
 دکل در . چونکه هنوز بر جمعیت در . شو قادار که
 بو جمعیت اسکی صلابتی غائب ایتدکنن صوکر اسکی
 سحر و نفوذینک بر قسمی ده غائب ایتمش اولیور : معشری
 حیاتک ضعیفلاماسی نتیجه سنده ارتق فردلری اسکیسی
 کی قاوریامایور . عائله دن هنوز آریلان فردلرک اجتماعی حیاته
 بر صورتله تردی اتمه سنه کلنجه ، بونک سبی ، بو عنصرلرک
 عائله یرینه کچه بيله جک متشکل و متبلر دیگر بر محیط
 طرفندن احاطه ایدیله مش اولماسی در . گرچه مسلک ده
 بر محیط در . لکن موجود مسلکله ساده جه اقتصادی
 محیطلر در . بو محیطلر هنوز اخلاقيله شمش دکل در لر .
 بناء علیه عائله نک بر اقدینی معنوی بوشلنی مادی
 ونفعی حیاتلریله دولدر اراز لر . شو تقدیرجه مادی حیاته

آتیلان فردلرک معنوی برانحالاه دوچار اولمالری مقدردر .
 بوفلاکته چاره نه . . . پارچالانان عالیه بی صنعی باغلرله
 باغلامق می؟ حایر ، کندی کندینه باغلانان مسلکاری
 بویوک بر عالیه حالته کتیرمک، یعنی فردلری آراسنده کی
 مسلکی تساندی قوتلشدیرمک . . .

صوک یکر می اونوز سنه یه کلنجه یه قادار
 فردلر آراسنده دینی و ملی تساندی
اسکی تکبیر نمزک
بوزولاسی قوتلندیره جک رجوق مؤسسه لر مزواردی:
 سیلر ، قوناقلر ، عمارتلر ، اوجاقلر ، تکیه لر ، مدرسه لر ،
 حماملر ، خسته خانه لر . . . بونلره « وقف » ، « خیرات »
 دیرلردی . بونلر اسکی زنکینلر ، خیر صاحب لری طرفندن
 « ایلیک و یاریم » مقصد لریله ملته ترک ایدیلشیدی .
 بر سنه ، باندیرمه خطی اوزرنده صوصغیرلی ناحیه سندن
 بیله جکه قادار یاپدیغم آرابه سیاحتیله استانبول ، ادونه ،
 ازمیر ، بروسه ، بالیکسری ، اسکیشهری ، آفیون
 قره حصار ، آنقره ، قونیه شهر لری داخلنده وجوارنده
 یاپدیغم سیاحتلر بوملی و تاریخی مؤسسه لر نمزک ، تساندجی
 و مساواتجو تشکیلاتمزک ماضیده کی اهمیت و قیمتی حقننده
 بی چوق دوشوندیردی . بوکوکسز ، کبره فقط جانلی
 تشکیلات سایه سنده درکه اسکی زمانک بویوک لری یا امقدن ،
 کچینمکدن عاجز ، فقیر ، علیل کیمسه لری ، بی کس ،
 بی وایه لری شفقت و مرحمت قولا ریخی آچارق قوجاقلا بورلر؛

۲

بوصورتہ ملتجہ بویوک بر نفوس سیاسی تعقیب ایدیورلردی .
ینہ بوتشکیلات سایہ سنده درکہ یوردسزلر صیغیناجق بریر ،
آچلر صیجاق برچوربا ، خستہ لر قورور شیلته ، یولجیلر
چاییلر بقوناق ، مزویلر غریب بر تکیہ بولیورلر ؛
لکن حیسانہ ، جمعیتہ فارشی نہ برغیض ، نده اوافق
برکین بسیلہ میورلردی . چونکہ جمعیت بوتون خیراتلریلہ
محتاجلرنی کوکسندہ اصاقلاپور ، اونلری اولومدن ،
فلا کتدن اسیرکہ یوردی . بوتشکیلات یالکیز بر معاونت
وظیفہ سی کورمکله قالمابور ، عینی زمانده مؤثر بر تلقین
وتربیہ واسطہ سی اولیورایدی . بوتکیہ لر عینی زمانده
دینک ، اخلاقک ، قدسی وروحانی حیاتک اوجاقلریدی .
بویاردیم اولری خیر صاحبیرینک روحنی کشاد ایدہ جک
بر صورتہ زمین وزمانہ کورہ اصلاح ایدیلہ جکدی ،
ایدیلہ مدی . آوروپا مقلد لکی ہر اصیل تشکیلاتمزی یوزدینی
کبی ، بو اسکی خیراتی دہ ییقدی . بر زمانلر یوزلرجه
فقراہ آش قاینانان قازانلر دلیندی ، موصلقلر قوپاریلدی ،
صوفرالر قالدیریلدی . قاییلر قاپاندی . . . بو پریشانلق
سنہ لرجہ دوام ایتدی . بوملی میرائلرک اجتماعی غاہلرنی
تقدیر ایدہ میہرک وقفلرنی کیت کیدہ نفعی واقتصادی
غاہلرہ آلت ایتدک . عنعنہ دشمنلغنک مرزلرنی بالقان
حرینی کبی بویوک فلاکت زمانلرنده دویمہ باشلادق .
بو صیرادہ حکومتک الہام و اجباریلہ ہلال احمر ،

مسدافهٔ ملیه . . . کبی بر طاقم خصوصی جمعیتلرک
 ظهور ایتدیکی کوردی . نه چاره که بونلر آنجاق حربک
 واداره نك احتیاجلرینه چاره ساز اولایله جکلردی . ملی
 یارلری صارا مازلردی چونکه نه اختصاصلری ، نه ده
 تشکیلاتلری تساندسزلکدن متولد اولان فردی و عائل
 سقوطلری قورویا بیله جک بروسعت و الاستیقیتده دکلدی .
 حال بوکه اسکی تشکیلاتک کرامتی ، نظاملی و دبده ملی
 اولماسنده دکلدی . ملی حیانتک طبیعتنه ، عرفلر ، عادتلره ،
 عنعنه لره اویغون اولماسنده ایدی . خلاصه ، اسکی تساند
 مؤسسه لرینک انقراضی بر چوق عاجزلرک هلاکنه سبب
 اولدی . و بر چوق اخلاقلرک سقوطنه بادی اولدی .
 جسفایه تحمل ایده مینلر اولدی . یاشایه بیلنلرک چوغی
 اخلاقسزلاشدی . اسکی تشکیلاتمزی مدافعه ایتمکله اونلرک
 اعاده سنه طرفدار اولدیغیم آکلاشلما سین . . . بن بوتشکیلاتمزی
 ملی تساندک ایلک طاسلاغی اوله رق قیمتلی صانیورم .
 بوتشکیلاتی وقتیله قورومق لازم کلیوردی . حال بوکه
 ادارهٔ هپ عکسی یاییلدی . حتی کندی کندینه دوغان
 ملی جمعیتلرک حمایه سی بیله دوشونیله مدی . . .

آوروپا ایله اهمیتلی مناسبتنه کیریشمزدن
 اول کندمزه کوره بر اقتصادمنز واردی .
 بو اقتصاد غایت ابتدائی ایدی . علم ،
 معارف ، حقوقده اولدیغی کبی ، اقتصادده عصری تشکیلات

انتقادی

محرکیت

پامش دكدك . طور اقلر . آل صاپاييه سوروليور ،
 ماشلرمن تزكاهده دو قونيور . محصوللرمن قاغىلرله
 طاشينيوردى ! ... حال بويه ايكن تماسده بولونديغمز
 ملئر مى ومركزى تشكيلات دورينه كيرمشلردى . يعنى
 تزكاهى فابريقهيه ، صاپانى ماكنهيه ، قاغىنى واعونه ،
 « كيسه » نى بانقيه قلب ايتشلردى . ايشته غرب ،
 علمى ، فنى اقتصاده تطيق ايدهرك ايش بولومك ،
 تساندك اوكسكين بر دورينه كيرديكى صيراده شرق
 هنوز فردى قوتلرني آشنديرمقله مشغول بولونيورايدى .
 بويوك وملى اقتصادلر دورنده ياشايور . فقط كوچوك
 وفردى اقتصادله مشغول بولونيوردق ، بويوك اقتصاد
 تشكيلاتى حياتده بويوك راختلال وجوده كيتردى : انفرادى
 قوتلر ضعيفلامهيه ، اقتصادى زمرة لرك استحصال واستهلاك
 قدرتلرى ايسه بالعكس قوتله شمهيه باشلادى . بويوك
 بر اقتصاده ينه بويوك بر اقتصاد ايله قارشى كلينير . شرق
 هنوز بوقدرت وقوت دن محروم بولونيوردى . بناء عليه
 اقتصادى اسارته محكوم ايدى ، محكوم اولدى . غمريده
 اقتصادى حياتك هر بر تعضيبي شرقده اقتصادى بنيهك
 بر ترديسنى وجوده كيتردى . شرقك بوضعيف بنيهسى
 موقت بر زمان ايچين آنجاق بر صورتله مدافعه ايديله بيليردى :
 خارجه قارشى ملتك استهلاك قايليرنى قاپامق و ممكن
 اولدينى قادر داخلى استحصاللرى : چوغالتمق . . . بوكا

امكان وارمیدی؟ جوابی تاریخ ویرسین محقق اولان
برشی وارسه اوده اقتصادی بنه مزك بوزولماسنده
قایتولاسیونلرک تأثیری دره. قایتولاسیونلراجنبی محصولاتنه
قارشی کوستردیکی مساعده کارقله اقتصادی اساسمزك
شامتی آرتیریوردی. داخلده بونلره رقابت ایده بیله جک
نه سرمایه، نده فن قوتی یوقدی. برایکی تثبث درحال
عقیم قالدی [کاغذ، کبریت، جام، موم... فابریقلری]
جهان حربنک اعلانی بو اجنبی امتیازلرینک العاسی ایچین
مهم بر فرصت اولدی. حکومت سیاسی بر قهرمانلق
کوسته ره رک بو مضر امتیازلری العا ایتدی لکن
اقتصادمز تشکیلاتسزلق یوزندن مرضی بر شکله کیردی.
اوصیرالرده قوتندن، نفوذندن استفاده ایدن بر طاقم
دره بکلری چوق کره اورته به واسطه لر آتارق سلاخلاندیلر
و بوش بولدقلری اقتصاد میداننده ماسکه لر آتنده
منفعتلرینک آخی قوشدیردی لر! میلیونلرجه انسانی آج
بیراقارق آلردن چیقان پارا بر قاچ توره دینسک جینده
طسوپلاندی. بوتوره دیلر « حق یوق، منفعت وار »
دیه ملتک یوزینه قارشی باغیرییورلردی. آرتق اقتصاد
عالمنده حکم ایدن نه قانون، نه حریتدی، نده مساوات،
بو یالکز شقاوت... ملی تشکیلاتسزلرغمزك سینئسی
اُک چوق بو آرالق آکلاشیلدی. بر چوق کیمسه لر
آج قالدیلر، صاعلاملر خسته لاندی، ضعیفلر اولدی،

ناموسلر آریدی، عفتلر سوندی . . . بالذات بن، وقتیله اوکنده دیز چوکیلن بر آدامک کوپری ده النی آچارق دینلندیکنی کوردم! . . . بو مشئوم دورده « حق، وظیفه، مسئولیت، فداکارلق » کبی اخلاقمیزک تلمنمه دوران بو یوک مفکوره لر صارصیلدی آرتق هرایشی وجدانمزه کوره دکل، حرصمزه، منفعتمزه کوره تنظیم ایدر اولدق شقیلر نه قادار مراقبه سز بر اقلیدیسه اخلاقسزلق ده او قادار چوغالدی. بویله جه اورته لق قان آعلار کن هنوز وجدانی سوئمه ین مؤمنلر اللهاری طرفدن اونو تولد قلیرنه ذاهب اولدیلر! چو جو قلمر آنالرینک رحم و شفقتندن شبهه ایتدیلر! بوفلا کتک سبی اقتصادی حیایمیزک عادل بر مبارزه نك شرطلرندن محروم اولماسی، موجود شرطلرکده قانونی مؤیده لردن محروم بر اقلیماسی در. اقتصادک اسکیمی یکیمی شو صورتله اخلاقمیزک ارتدادینه سبب اولدی. و بو ارتداد انحلالی تعقیب ایتدی.

اخلاق اصلاحاتنده حکومت بویوک بر اهمیت

عطف ایدنلر واردر. بو کیلری « اخلاقمیز

بوزولیور، حکومت باقما یور!، دیرلر.

امروز
حکومت

حکومه عطف ایدیلن اخلاقی مراقبه نك حدودی نه در؟

بونی تعیین ایچین، اولاجکومتک اجتماعی عضویتده کی

طیبی وظیفه سنی تعیین ایتمک لازم در. بو وظیفه « معشری

وجدان: Conscience Collective » دینیلن حسلری

و عنعنہ لری داخلہ و خارجہ قارشی مدافعہ ایتمک در .
 معشری وجدان دینی بر اعتقاد ، اخلاقی بر عمدہ ،
 اقتصادی بر اساس کبی جمعیتک فرد لرنده مشترک و مقدس
 اولان قوتلی حسلردر . بو حسلرک رنجیده ایدیللمسی
 جمعیت طرفدن شدتلی بر عکس تأثیر دعوت ایدر .
 ندرده محافظہسی - جزا ، قانون ، پولیس ، محکمہ ،
 حبسخانہ . . کبی - متعصنی بر تشکیلاتہ ، لزوم
 کوستہرن بر طاقم معشری حسلر تشکل ایتمشہ ، اورادہ
 حکومت دینیلن اجتامعی عضو تشکل ایتمش در حکومتک
 فرد لراوزرنده کی ولایت و صحابی بو وجدانک کنیشدکنہ
 ودرینلکنہ تابع در . بو وجدان ، نہدرجہ قطعیت
 و شخصیتتی غائب ایتمشہ ، حکومتک نفوذ و آمریتی دہ
 اودر جہ مشروطیلہ شمش در . - قیلہ ، عشرت کبی -
 ابتدائی جمعیتلردہ معشری وجدان قوتلی در .
 بو جمعیتلردہ رئیسک نفوذ و آمریتی مطلق در . فردک
 هیچ بر قیمتی یوق در آوروپا ملتلی کبی - متکامل
 جمعیتلردہ معشری وجدانک تضییق دها آزد در .
 بو جمعیتلردہ فرد حر و مقدس در . دیمک کہ حکومت
 نفوذ و صلاحیتک حدودی معشری وجدانک حدودی در .
 حال بو کہ معشری وجدان تکاملہ تابع در . حکومت دہ ایستہر
 ایستہ من معشری حسلرلہ برابر تکامل ایدہ جک در . وقیلہ
 دین ، علم ، اخلاق قدسی بر ماہیتلہ معشری وجدانہ

تابع ایکن عصری، ملتزده بونلر مستقل، لادینی مؤسسہ لر
 حالندہ تبلره باشلامش در . عینی انقسامی حکومتده
 کوریورز : وقیلہ حکومت دینی ، علمی ، اخلاقی
 بر آمریت ایکن، یکی ملتزده بووظیفه لری ملی مؤسسہ لره
 ودیگر فردلرک تقدیر و تھیجی کی منتشر مؤیده لره
 ترک ایتمش در . مثلاً بزده قادین وقیافت مسئله سی اولجه
 تمامیلہ معشری ، دینی بر ماهیتی حائزکن بوکون اجتماعی
 حیانه داخل اولان فردلر ایچین مسلکی ، حتی فردی
 بر ماهیت آلمه یه باشلامش در . بناء علیہ حکومتک قادین
 اخلاقی ، قادین قیافتی حقننده اولو اورتہ یاپایبله چکی
 قانونی بر معاملہ اخلاق ایچین مثبت بر نتیجه ویرمه دکدن
 باشقا، مختلف شکلده انحرافلر وار تجماعلر دعوت ایدہ بیلیر .
 [*] حکومتک معشر وجدانک اولو پارچه لری زورله
 یاشامه یه چالیشمه سی مرضی بر حرکت اولور . شو حالده
 حکومتی اجتماعی بینه نک طبیعت و ضرورتی خارجنده
 مستقل بر وارغه مالک فرض ایتمک دوغر اولاماز .
 اجتماعی حیاتمز ایچین ائی فرض ایدیلن اصلحانک
 دوغر یدن دوغر به حکومتک جبر و تصدیقیله وجوده

[*] مقصد ، قادینک وقیافتک هیچ بر اجتماعی قوتلرله تابع اولمادیغی
 اولمائی لازم کلیه چکی دکدر . مسئله بو تابعیتک بر حکومت ونه درجه به قادر
 بر حکومت مسئله سی اولدیغی سولیک در : چونکه اخلاق مراقبه ایدہ بیله چک
 واسطه حکومت قوتندن عبارت دکدر . مسلکاردہ و علی العاده افکار عمومیده
 بو وظیفه یی یاپایبلیر .

کله سنی بکله مک ، حکومتک و اصلاحاتک نه اولدینی
 آکلاماق در : حکومتک وظیفه سی راست کله فردلری
 جبر و تضییق دکل ، یالکز معشری وجدانی محافظه
 و مدافعه در . اکر حکومت بعضی فعللره قاریشوب بعضی
 فعللره قاریشما بورسه بونک سینی حکومتک نیتنده دکل ،
 طبیعی وظیفه سنده آرامالی در . چونکه هر دورده حکومتک
 مدافعه یه مجبور اولدینی جانی بر معشری وجدان
 وارد در . حکومت آصیل بونی قورومه یه بورجلی در . مثلا
 بوکونکی معشری وجدان « فرد حر در ، مساوی در ،
 دیگر فردلره متساند در » دیور . بوکونکی حکومتک
 وظیفه سی ده فردک حریتنی ، حقنی ، وظیفه سنی تأمین ایتک
 اولمالی در . بونک ایچین حکومت فردلر آراسنده کی قوت ،
 ثروت کبی مادی و حیوانی فرقلرک تأثیرنی ممکن اولدینی
 قادر آزالتملی ، فردلری اجتماعی مسلکله قارشیسنده
 مساوی قیلمالی ، و هر فردی کندی فطری استعدادلرینی
 نیمه ده حر بر اقالی ، فردلری فردلر آراسنده مسلکله مسلکله
 آراسنده متساند قیلمالی هر کسی قوتلینک تحکمندن ، ظالمک
 ظلمندن ، محتسکک تسلطندن قورومالی . سوزک قیصه سی
 عدالتی اجرا ایتملی در . حکومت معشری وجدانی مدافعه یه
 مأمور اولغله برابر بو وجدانی یاراتان کندیسی دکل در . بر جمعیتده
 معشری وجدانک تشکل و تکاملی متقدم حادثه لرک تأثیر یله
 اولا جمعیتک بنیه سنده اولور . بو تحویل اولا خلق طرفنده

یا خود حدسی فردلر : Intuitif و صنعتکارلر طرفندن
سه زلیله باشلار . بونکله برابر بر مفکوره ساحه سندن
چقوبده فکریات ساحه سنه گله دگجه فعله انقلاب ایده مز .
چونکه مفکوره یالکنز حس قوتیله حیاتیله شه میه جک
درجه معضل در . اونک ایچین عالملر بر یاندن بو حسی
تحلیل و تعریف ایدرلر بر یاندن ده واسطه لرینی کشف ایدرک
نفوذ و آمریته حکومت آداملرینه تکلیف ایدرلر .
دیملک که اجتماعی بر تجدد بوتون بر خلق ، کزیده لر
و حکومت ایشی در . بناء علیه کتله سیله کزیده لری ،
کزیده لرینه حکومتی آراسنده حقوقی و اخلاقی بر تساند
اولمیان بر جمعیت کوچ یاشار . اداری فلا کتلمزک
برنجیسی علمسنزک ایسه . ایدنجی سبی علممزی حیاته
ایندیره جک تشکیلاتدن محرومیتمزد در . خلق حکومته
یتیشه میه جک قادر اوزاق حکومت ، خلقه اینه میه جک درجه ده
یوکسک . آراده ملی بر تشکیلات ، متوسط بر باصاماق یوق !
زده علم ، اقتصاد ، تربیه اخلاق ساحه لرنده ینه حکومتک
مراقبه سی آلتنده اولغله برابر ملتی صماراجق درجه ده
حیاتی و ملی تشکیلاتک ملی ، وطنی ، خلق جمعیتلرینک
لزومی بوندن در حکومت ایله خلق آراسنده باصاماق
اولمادیغی کبی کزیده لرله حکومت آره سنده ده هیچ بر تساند
یوق در . علم بیله هنوز مستقل دکل در ، فعلاً حکومتک رأی
و مراقبه سی آلتنده در . چونکه علم آداملری عمومیتله

حکومت مأمور لری دره علم هنوز مستقل بر مسلک تشکیل
 ایده مدیکی ایچین قوتسزدر، اسیردره خلق ایله حکومتک،
 حکومتله کزیده لرك وضعیتی بو حلاله قالدقجه تشکیلاتمز
 نه علمیه شه بیلیر، نه ده ملیه شه بیلیر. مملکتده علمک
 استقبالی تأمین ایچین هر دورلو مأموریت و مافوق
 اندیشه سنندن آزاده مستقبل بر دارالفنون صنفک لزومی
 بوندن در. ناصل که زده مشروطیتله برابر ظهور ایدن
 «حریت، عدالت، مساوات» مفهوم لری نه ملیک
 شرطندن نه ده علمیک قوتسندن ملهم اولامدیغندن
 افلاس ایتدی. دوشونیسین که بو اوچ مفهوم عصری
 بر ملنک یاشاماسی ایچین اُک اساسلی شرطلدر. بونلرسز
 حیات یوق در...

تورکلر شیمدی یه قادیار، عسکری و عائلی
 بر حیات یاشادیلر. بوتون اخلاق رینک
 قوتی: ایکی محیطدن کلیوردی. اسکی
 اخلاقمز بو عسکری وظیفه لرك بر یاندن ده عائلی تعهد لرك
 ایفاسنده طوپلانا بیلیر: تورکلر قهرمان و مشفقنلی انسانلدر.
 تورکلرک مسلک حیاته کلنجه، بوده بسیط ایکی شکمده
 طوپلانا بیلیر: مأموریتچیلک، ایشچیلک، بالخاصه رنجبرلک.
 هر ایکی صنفک وظیفه لری غایت بسیط و محافظه جی اعتیادلردن
 تشکل ایدیوردی. اُک ابتدائی بر تحصیل ایله اُک
 یوکسک مأموریتلره کچمک ناصل ممکن ایدیسه، اُک

اضواء

ر مسلک

قابا فلر و آلتلره ایشجی اولق ، تارلا سورمک ، تزکاه
 دو قوموقده اولهجه ممکن ایدی . بو ابتدائی مسلک
 فردلرک استعداد و قابیلتریه علاقه دار بولونمايور ،
 ملازم لری هر طبیعت و قابیلته انسانلردن طولایوردی .
 ینه هر ایکی مسلک هیچ بر تنوع و تحوله مساعد
 بولونمادیغندن بو ایشلرده ذکا و ابداعک حصه سی یوق
 کیدی . هله چیفتجیلک حیاتی دیندارانه بر تعصبه اسکی
 اصوللری و قاعده لری محافظه اتمکده ایدی . بوسورتله
 تورک ذکا و سجه سی هیچ بر یکیلک کوسترمه یه مجبور
 اولقسزین تسویه کور یوردی . بو حیات یاراتجی بر تاریخک
 ضررینه اولارق تورکلردن تامیله یکنسق و متجانس
 بر انسان کتله سی وجوده کتیرمشدی . بو حیات ملنک
 استقبالی ایچین فأنده لی برشی دکلدی . اوزون مدت
 بو یکنسقلنک ، بو محافظه جیلنک ضرر لری چکدک . . .
 بو کون تورک جمعیتک بنیه سی درین بر تحول کچیرمکده در .
 آرتق بو یکنسق و متجانس تاریخمز یکیله شمکده در .
 محیطده یکی یکی مسلک ظهور ایدیور . اسکی عائلی
 اقتصادی بو کون ملی برسجه آلیور ، فردی سرمایه لر
 ملی سرمایه لره انقلاب ایدیور . بیلهک قوتی یری ما کنه
 قوتنه براقیور ، او قادی حیاته آتیور . بوتون بوازلر
 اجتماعی حیاتمکز مرکز ثقلتی عائله دن مسلک کچدیکنی
 کوسته ریور . اسکی مسلک محیطی ایله یکی مسلک محیطی

آراسنده بللی باشلی بر فرق وار. اسکی مسلک دها زیاده
 انفرادی و عائی ایدی. ایش بولومندن، اجتماعی بر حیاندن
 حصه سی آز ایدی. یکی مسلک فردی و عائی قوتلرک
 خارجنده دها اجتماعی بر سجه بی حائر در. یکی مسلک
 فردلری بر لرلیه متساند اولدینی کبی هر مسلک زمره سی ده
 دیگر لیه و بوتون مسلک لر جمعیتک عمومی بنیه سی ایله متساند در.
 شو حالده یکی مسلک حیاتی یکی بر اخلاق منبی در.
 چونکه ندره ده بر زمره تشکل ایدر سه اوراد یکی بر اخلاق
 دو غار؛ مسلک داشلر آره سنده مسلک لرینک حیاته، بقاسنه،
 یارار بر طاقم وظیفه لر وجوده کلیر. بو وظیفه لرله
 فرد کندینی مسلک نه فارشی صیقی صیقی به باغلی حس
 ایدر. فرد مسلک حیاتک بو جبری و جذبی قوتلر لیه
 خود بینک، منفعت حسلرندن تجرد ایدر. انفرادی
 حیاتی اجتماعی بر سجه آلیر؛ عضویت و حیوانیتی فوقنده
 خود بینک، منفعت حسلرندن تجرد ایدر. انفرادی
 حیاتی اجتماعی بر سجه آلیر؛ عضویت و حیوانیتی فوقنده
 حسی و منفعتسز حسلر لیه یاشار. بو حیاتک ایجاب ایتدیرد یکی
 وظیفه لرک بر قسمی سیال و منتشر در؛ هیچ بر نظام
 وقاعده ایله تأیید ایدلش دکل در؛ نفوذ و آمریتلری ده
 طوعی در. لکن بر قسم وظیفه لرده وارد که نه کندنی
 کندینه حس ایدیله چسک درجه ده قوتلی، نده قبولی
 مجبوری اولاجق درجه ده جاذب در. ایشه مسلک داشلر

آراسنده کی مادی و معنوی تساند بویله در : خسته لره ،
 قضا زده لره ، ضعیف لره ، فقیر لره ، جاهل لره ، معلومات سز لره
 یار دیم ، اقتصادی و بدیعی احتیاج لری تطمین ، چو جو قورک ،
 عائله لرك حمایه سی . . . بونلری نظام لره تأیید ایتک
 لازم در . آنجاق اوزمان مسلک داخلنده کی فرد لر بر بری
 متساند دویارق انفرادی مبارزه لردن مسلکی مجاهد لره
 کچر لره . بوضورتله اخلاق ده انفرادی ماهیتدن قور تیله رق
 داها اجتماعی و مفکوروی برسجیه قازانیر . بزده بوتشکیات
 هنوز یاپیلیمش دکل در . هر هانکی بر فکری مسلکمز
 تدقیق ایدیلین ؛ ایچنده کی فرد لر بری رینک دشمنی کی
 انفرادی قوت لریله چاریشمه مقده در لر . تعاون ،
 تساند ، فدا کارلق ، اتحاد . . . کی وظیفه لر یرنده
 تنافر ، خصومت ، خود بینک ، تفرقه . . . کی حرص لر
 بولونمقده در . اونک ایچین مسلک حیاتمز آلآن پنجه لی ،
 طیرناقلی بر قاوغا حیاتی عرض ایدیور . بو فاسلا حلری
 بالخاصه اُک ایلمر مزه توجه ایده رز . بو وضعیت یالنکمز
 فرد لر له فرد لر و مسلک لره مسلک لر آراسنده دکل ،
 فرد لر له مسلک لر و مسلک لره حکومت آرسندده
 وارد در . دو قوت لوق ، آووقاتلق ، ایشجیلک . . . کی مختلف
 مسلک لر هپ بری بری اوزرینه ییغیلیمش فرد کومه لرندن
 باشقا برشی دکل در . بو مسلک لر عادی حیاتده اجتماعی
 برقیعتی حائز اولما دقلری کی ، قحط ، محاربه ، خسته لق ،

نفوسك تناقصی ، یاغین ، استبداد . . . کبی ملی فلاکت
 زمانلرنده ده مثبت بر وظیفه کورمک اقتدارنده ده
 دکل درلر . بر جمعیت که دینی ایمانی ، عائله حیاتی
 طبیعتیه ضعیفلامش در . اکر فردلرینی یاقیندن
 احاطه ایدیه بیله جک دیگر اخلاقی بر محیط یاپامامشسه ،
 حیاتی اختلالدن اختلاله کیره جک در . بو محیط اولسه
 اولسه مسلك محیطی اولاییلیر . چونکه مسلك محیطی
 هم جانلی در ، هم ده دواملی در . فرد بوتون حیاتیله
 بوفضا ایچنده بولونا جغندن بوتون حیاتیله اخلاقلیلاشیر .
 شیمدی به قادر قادینک یالکز حیاته کیرمه سندن بحث
 ایدلی . فقط بو حیالک نه اولدینی کوسته ریلدی .
 چوق کیره ظن ایدلی که حیاته کیرمک ، اودن چیقق
 دیمک در حیاته کیرمک ، اجتماعیه شمک ، اجتماعی
 بر وظیفه ایله وظیفه لیمک دیمکدر . بزه اجتماعی آدم
 صفتی ویرن اجتماعی بر وظیفه در . ایشسر آدم یالکز
 آدم در . یالکزلق صفتیه اجتماعی بر مخلوق تعریف
 ایدیه مز . بناء علیه قادین حیاتده علم ، فن ، صنعتکارلق
 معلمه لک ، دو قورلق ، خسته باقیجیاق کی مسلكی
 بر وظیفه آلمادقجه اجتماعیه شمش دکل در . شو قادر که
 هر مسلك عینی درجه ده اجتماعیه شمش برنجی دکل در .
 مداکرک اجتماعیه شمش درمه قدرتلری اجتماعی حیاتلرینک
 نوعه کوره در . بو حیات نه درجه مسلكی احتیاجلر

و تساند لره فردلرینی بر برینه محتاج و یاردجی قیلارسه
 اجتماعی قیمتی ده اودرجه بویو کدر . بالعکس بو حیانه
 انسانی بر مسابقه برینه حیوانی بر مبارزه نه درجه
 حکمران اولمده ایسه اجتماعی قیمتی ده اوقادار آذر .
 بویه بر مسلک فردلری خودین و منفعتی کسیرلر .
 قوتلیری حاکم، ضعیفلی محکوم اولور و عمومیتله فردلر
 کندیلرینی لزومی قادار حیانه ، مفکوردیه باغلی حس
 ایده میهرک معناً انحلال ایدرلر، اخلاقه لاشیرلر . ناصل که
 نورک قادینک انقلابی ده بو فوجیع عاقبه اوغمرادی :
 قادین حیانه چیقدیغی کون یکی حیانتک دمیر چنبرلری
 ایچنده زده لندی . بو حیانه آناسنک شفقتی ، قوجه سنک
 رقتی بولامادی . کیمسه سز ، حمایه سز قالدیغی کوردی ...
 شو تقدیرجه قادینک اودن چقماسی کافی دکل ، مسلکه
 کیرمه سی ده کافی دکل ، بومسلکک اخلاقه شمه سی ده
 لازم در . قادین انقلابی قادین معارفی ، قادین مسالکی کبی ،
 برده قادین مسلکنک اخلاقیاتی وارد در . قادین منسوب
 اولدیغی زمره داخلنده و خارجنده وجودینک ، صحتک ،
 بدیی احتیاجلرینک ، نسلی ضرورتلرینک ، اخلاقی
 ضعفلرینک ، اجتماعی موقعک ، قادینلق شعارینک حمایه
 ومدافعه ایدیلدیکنی کورمزرسه اخلاقی محراندن محرانه
 کیره چک در . انقلاب یالکز اسکی حیاتی بیقابیلر .
 یکی بر حیات قوراماز . بونی یا باحق اجتماعی بر تشکیلات در .

بر یاندن قادینک داخل اولدینی مسلک حیاتتی
 اخلاقه شدیرمک، بر یاندن ده قادینک داخل اولایله جکی
 عالمی، بدیعی، اخلاقی محیطلری چوغالتمق لازم در .
 چونکه بر جنس، نه قادار محیطلره منسوب ایسه او قادار
 چوق اخلاقیه شیر! او قادار چوق حریتلینه شیر. حال بوکه
 بز بر یاندن قادینی حیاته چاعیر یورز. بر یاندن ده بو حیاتک
 محیطلرینی اوکا یاساق ایدیورز بو کونکی قادینک
 کیره بیله جکی یکانه محیط مسلک در. حال بوکه بوتون
 قادینلر مسلک قادینی اولمادینی کی بوتون مسلک کرده
 مطلقا اخلاقی دکل در. مسلک خار چنده قادینه آچیق
 اولان یرلر یالکنز سواقلر مزدر! سواقلر ده انسانلر
 بریرینه قاریشیر فقط قاینشاماز. سهلوقلر انفرادی
 حیاتک یوللری در. قادینک دارالفنون سالوننه قبولی
 ایسه پک یکی و جزئی بر انقلاب در. علم، صنعت،
 حقوق مجاسلری قادین ایچین هنوز یاساق در. انقلاب یاریم
 اولاماز. یاریم انقلاب اختلال دیمکدر . . .

بر مملکتک اخلاقی اصلاح ایچین اُک
 برنجی واسطه مکتبلرنده کی اخلاق
 بریه سنی اصلاح ایتک دکل در. ایسه
 و تلقین
 بوتون محیطدن باشلامق لازم در. اکر محیط اخلاقی
 بر محیط دکسه مکتبلرده وریله جک فکر لر بو اخلاقسز
 محیطه چارپه چارپه پیرانه جق، توکه نه جیک در. چونکه

حیاتك ، « یوق » دیدیکی بر قوته درس لر ناصل اولوب ده
 « وار ! » دییه بیله جك ؟ . مکتبده ، عائله ده ، جامعه ده ،
 مدرسه ده ویریلن بوتون دین ، اخلاق ، وظیفه ، عفت ،
 ناموس درس لرینك استناد کاهی حیاتده ، حیاتك بو مفهوم لره
 ویردیکی قیمتده در . محیطنه باق ، مکتبنی آکلا . . .
 اخلاقسز بر محیطك مکتب لری اخلاقسز ، عدالتسز
 بر مملکتك تربیه سی عدالتسز در . شقاوت و مطلقیت کبی
 عدالت و مشروطیت ده یاراتان حیات در حیاتك کندی ،
 باطنی و بنیوی استحاله سی در . تربیه بو حیاتك
 بر تابعی در . مکتبلر محیط لرینك زاده سی در . حیاتی
 اصلا - ایدیکیز ، تربیه لر و مکتبلر ده دوزه ملک استعدادینی
 قازانیرلر . تربیه سی ، اخلاقی ایجاد و اصلاح ایلک واسطه سی
 تلقی ایتمک ، تربیه نك جمعیتده کی وظیفه سی نه اولدیغنی
 بیلمه مکدن ایلری کلیور . تربیه دن اعظمی صورتده
 استفاده ایده بیلیمک ایچین اولابو قوتك حقیقی و طبیعی
 وظیفه سی تعیین ایتمک لازم در . یوقسه اله ایاق ، باشه
 کووده وظیفه سی کور دیرمک نه قادر یا کلش و ضررلی
 بر تشبث ایسه ، تربیه یی ده وظیفه سی خار جنده چالیشدیر مق
 اونک کبی یا کلش در و ضررلی در ! تربیه نك وظیفه سی
 یاراتا جق بزم اختیار و اتجا بزم دکل در . بزم بویله برایشده
 هیچ بر قوت و حاکیتسز یوق در . تربیه - دین ،
 صنعت ، علم ، اخلاق و سائره - کبی بر جمعیت مؤسسه سی در .

اجتماع عضویتده معین و خصوصی وظیفهسی وارد .
 بووظیفه نك نا اولدیغنی بیلدمله تربیهنی امکان و اقتدارك
 اَك صوك حدینه قادار چالیشدیرایلیرز . بوتون جمعیتلرك
 تاریخی کوسته ریورکه هیچ بریکی تربیه یکی رحیاندن
 اول ظهور ایتمشدر . اسلام تربیهسی اسلام دینندن،
 خریستیان تربیهسی خریستیان دینندن ، ملی تربیه لر ملی
 تاریخلردن دوغمشدر . بالقان ملتلی مکتبلرنی دیریتلنردن
 اول ملیتلرنی آکلادیلر . بوکونکی توركلك تربیهسی
 دونکی توركلك حرکتك اثریدر . اجتماعی بنیهسی
 یکی باشدن اوره رجه سنه انقلابه کیرن روسیه نك یارینکی
 مکتبلرنک تربیهسی بوکوندن چیمله نهجكدر . بالعکس
 طبیعی برمفکوره بشینده کیمه ین تربیه لر مطلقا یورولمشلر ،
 توکنمشلردر : بوتون شعور و وحدانی دینی عقیده لر
 کوره اولچن اسکی مدرسه تربیه من سوش ، عثمانلیق
 تربیه سی ابلک زمانلرده کی استیلاجی قوتی غائب ایش ،
 دینی حیاتی یقان فرنک سیستمی بوکون تهمت آلتنده
 قالمشدر ... تربیه تجدلری ، انقلابلری کی تجددچیلرك ،
 انقلابچیلرك ظهوری ده معین تاریخلارده اولمشدر .
 حضرت عیسی ، حضرت محمد ، بودا ، لوتدر کی بوکون
 دین مرپیلری ، رانله ندراسم کی رولسانس تربیه چیلری ،
 روصو کی حریت و انقلاب مرشدلری پستالوجی
 و فروبهل کی اشیا و حقیقت معملری هپدینی ، بدیی ،

سیاسی ، علمی انقلابلرک تربیه ده ممثلری در . دیگر
 بر تعیر ابله تربیه اجتماعی حیات دیدیکمز دینی ، اخلاقی
 بدیعی ، علمی . . . مفکوره لری یار ایجی بر قوت اولوق
 شوبله دورسون ، بلکه بو قوتلرک مشترکاً یاراندینی قوت در .
 تربیه بو مفکوره لری نشر و تعمیمه مأمور در . وظیفه سی
 ساده جه قورومق و قورومق در . یالکز بو وظیفه سیله تربیه ،
 جمعیتلر ایچین بویوک بر اقتدار در . چونکه مفکوره نك
 دوغماسی کافی دکل در . روحلره قادر اینه سی ، اعتیادلر ،
 انسیاقلر شکلنده بر له شمه سی لازم در . ایشته بو وظیفه ،
 تربیه نك در . نسللری یکی حیاته حاضر لایان اودر .
 شو تقدیر جه ، تربیه مفکوره دن صوکر اجتماعی حیاته
 ایکنجی یار ایجی عامل در . تربیه بو تون قوت و نفوذینی
 ویرن اجتماعی حیاته در . تربیه بو حیاتک محصولی اولدینی
 نسبتده بو حیاتک تکاملنه مؤثر در . معین بر زمان و مکانده
 اُک ائی تربیه ، مطلقاً نفس الامرده اُک معقول اولان تربیه
 دکل ، او تکامله اُک او یغون اولان تربیه در .

تربیه نك معناسی کنیش در . تربیه ،
 معلملر و مریدلر طرفدن ویربان فکر لره
 انحصار آیده مز . تربیه معنوی بر حلول در ،

بو تون محیط اثری در . — محیطمز موجود و متبلر
 فکر لره ، عادتلر ، -سلر ، شیلر . . . در . — محیطدن بیلهرک
 بیلیمیه رک آلدیغمز بو تون تلقینلر تربیه مزک ترکیبه کیره در .

محیطمزمك تاثیر لری تربیه مزمك اُك جبری قسمی در .
 بز چوق كره محیطمزمك عادت لری نه اسپرز . مفكوره ده .
 بوقدرت وارمی در ؟ .. مفكوره هنوز وجود بولمامش
 بر استقبال در . اونك ایچین نسللر اوزرنده کی قدرت
 و تاثیر ی هنوز ضعیف در . بر مفكوره مفكوره حالنده
 قالدیجه اعتیادلر . كیره مزم . مفكوره لرك حاكیمی
 محیطله شمه درجه لری نه كوره دكیشیر . مفكوره اولادینی
 اخلاقی ، فلسفی بر انبیا شكلنده ظهور ایدر . بومفكوره نك
 تعضی ایتمسی ایچین بر درجه شدت و حرارت بولماسی
 لازم در . تعضی ایدن مفكوره نك روحنی طاشییان
 قالب ، صنعت در . بر مفكوره ، ادبیات ، موسیقی ، معماری
 تیازو ، رسم ، یازی كبی كوزهل صنعتلردن بری
 واسطه سیله تجسم ایتمه دكجه روحلره سرایت ایده مزم .
 اخلاقی مفكوره مزم صنعتده یاشامادیجه ، غزته و كتاب
 واسطه سیله خلقه ایتمه دكجه ، نظام عادت ، قانون
 شكلنده عرفه كیرمه دكجه ، تربیه مزمك اخلاقی انقلابی
 نما . اولمایا جق در اخلاق تربیه سنك بر قسمی ده
 مکتبلرده اولیور . شیمدی یه قدار مکتبك اخلاق تربیه سنی
 اخلاق در سلیینه عطف ایده كیشلردر . حال بوكه اخلاق ،
 حیات محصولی در هندسه کی تدریس ایدیله مزم اخلاقی
 اخلاق طاشییان اخلاق درسی دكل ، اخلاق حمی ،
 اخلاق آمرتی ، اخلاق جاذبه سی در . بوقوتلر قورو

بر تعلم و تدریسده یوق در . چونکه بونلر جمعیت منشألی
 قوتلردر . اخلاق بر قلبده دوغمق ، بویومک ایچین
 اجتماعی محیطک حرارتی لازمدر . اخلاق باشقا یرده
 مایه لانا مازا! مکتب بویله بر قایناشمه ایچین مساعد بر محیطدر
 مکتب حقیقی بر جمعیتدر فردلری تصادفاً اوست اوسته
 بیغیلشم دکلدر . مکتب فردلرینه جمعیت حیاتی یاشاتمغه
 مساعد بر محیطدر . اخلاقی بر حیاتک منبعیدر . بونکله
 برابر مکتب قادار اجتماعی حیات یاشاتیرسه یاشاتسین ،
 بو حیاتک قیمتی دائماً محیطنه کوره دیکشیر . مکتبلر
 جمعیتلرینک مفکوره سنه تابعدرلر . ژاپون جمعیتی نک
 مفکوره سی تورک جمعیتک مفکوره سنه بکزه میمنز
 بناء علیه قرون وسطالی بر بنیه ایله یاشایان بر جمعیت -
 بر چین ، بر فاس - ایله عصری بر حیات ایله یاشان
 انکلترونک ، روسیه نک مفکوره سی بر اولاما ز هرایکی
 نوع جمعیتک دینی ، اخلاقی ، صنعتی ، آدامانی
 ولسانلی بر دورلو آکلایشی واردر . مکتب محیطک
 بو کبی تلقیلرینی فردلرینه یرلشد بر مهیه مأمورددرلر .
 یعنی اُک ای مکتبلر جمعیتلرینک مفکوره سنه اُک ای
 خدمت ایدن مکتبلردر بز تورکلر مکتبلرمنزی مادی
 و معنوی حیاتمنزی انکار و اهل ایدرک دکل ، بو حیاتک
 اُک مفکورو ی شکنی مکتب صوقارق ترقی ایدر بیلرز .
 اخلاق بچشده ده باشقا دورلو حرکت ایدر مه میز . مکتبک

وظيفه سى بو اخلاقك اُك مفكوروى شكلى ياشاتمق در .
 بوكون عصرى بر ملت حالنه كلك ايجمين چالیشان
 توركلرك اخلاقی مفكوره لرى نه اولاييله جكنى سويله دم .
 « حریت » ايله « مساوات » بو اخلاقك روحى ، تساند
 بو اخلاقك تملى در . بونكله برابر بو عمومى فكر لر ملت مزه
 كوره بر خصوصیت كوستره جكلر در . بو خصوصیتلر ملی
 تربیه نك سجه لرى در . اكر مكتب بو مفكوره لرى طلبه سنك
 روحنده ياشانا ميورسه نه ملی ، نه ده عصرى بو مكتب در ،
 او ، بر مستحانه ، حاضر لادینی حیات دیری حیات
 اولاماز ، كرى و كهنه بر حیات در بر مكتب كه
 حیاتمك حریت ، مساوات و تساند صوصادینی شو
 تا بخده حقى قوته ، حریتی استبداده ، تساندی تنازعه
 كوله ادر ؛ اونك وجودنده كى حكمتى نه علم ، نه اخلاق ،
 نه دین نه ده تربیه هیچ رشى آكلاياماز ؛
 آنجاق ظالم بر حكمدار ، مستبد بر ناظر ، اسیر بر قوم
 آكلايا بیلر نجه اركك ، قادین ، بویوك ، كوچوك ،
 بوتون مكتبلرده يايلاجق اخلاقی تشكيلات و تنظيماتمك
 جان نقطه سى شودر . مكتبلرمك داخل و اجتماعى حیاتی
 اویله بر صورتده دوزلتمه لى بركه : بوتون طلبه سى قانون
 نظر نده مساوی اولسون ؛ بوتون طلبه سى حقلرى داؤرسنده
 حر اولسون ؛ بوتون طلبه سى بر بریله متساند اولسون . . .
 بونی یا عمق دیمك ، مكته حریت ، مساوات ، تساند

صو قق ديمك در . « مساوات » طلبه نك بر طو توماسی در .
ذ كيری غير له متحكم ، زنكینلری فقیر له متغلب .
بویوكلری كو چوكاره مسلط ، معلمی طلبه یه آنكل اولان
بر مکتبه مساوات یوق در . مساوات قویق ایچین قوته
ثرونه ، وسائطه ، الفته ، منفعته استناد ایدن بوتون
امتیازلری قالد بر مق ، یالکز فردلر ك فطری استعدادلری
براقق لازم در . « حریت » ديمك ، هر فردك حقلری
دائرة سنده انكشافی ديمك در . مثلا شخصی مدافعه
بر حق در . دینی مدافعه بر حق در . بیك ایچمك بر حق در .
كز مك بر حق در . بوتون بو حقلری دیگرلری ایچین قبول
ایتمك وظیفه در . حق ایله وظیفه بری برینه باغلی در .
برینك حدودینی چیزن دیگرری در . وظیفه اولمایان یرده
حق یوق در ؛ حق اولمایان یرده وظیفه یوق در . اونك
ایچین حریت ديمك باشی بوش اولوق دكل ، حق طامیق ،
حقه طامیق ديمك در . مکتبه حق ایله وظیفه یی تسلیم
ایتمك لازم در . « تساند » ديمك طلبه یی مکتب و ملت
دینلین بویوك وجودك عضولری کبی یاشاتمق ، هر فردی
دیگرینه یاردیحی قیلوق ديمك در نه رده فردلر کندی
قوتلری یالکز کندی نفسلری ایچین چالیشدیرر .
غیر ایچین صرف ایتمزه اوراده تساند یوق در . نه رده
فردلر کندی مضعللری بوتونك منفعنده آزار لورسه
اوراده تساند وارد در . تساند عمومی حیات نقطه سنده

برلشمك ديمك در. مكتهبه طلبه بي بربرينه محتاج و معاون
 قیلاجق ، قویلی قوتتول ایده جك ، ضعیفله یارديم
 ایده جك ، انفرادی اندیشه لری اجتماعی غایه لرا یخنده طوتاجق
 تشکیلات لازم در بو تشکیلات حیآنده دورلو شکلره ،
 یچملره کیره بیلیر : صندیقلر کزینتیلر . او یونلر ،
 م اکره لر اعانه لر . یونلری تعیین ایده جك اولانلر
 اداره و سیاست آداملری در

مکتبلرده فردلری اخلاقه شدرمك ایچین
 اضراق
 الكچوق تطیق ایدیلم واسطه لر ایکی در :
 و انضباط
 مكافات مجازات الكچوق اخلاقه شدرن
 مکتبلره الكچوق مكافات ورنلر در . نه ده الكچوق مجازات
 ورنلر در . مکتبلر بیلورم انضباطلرینك شدنه ،
 مدیرلرینك دقتنه رغما حیاتلری اختلالدن اختلاله عصبانندن
 عصبانه سور و کله نمش صلحه سکونه مظهر اولامامش در ! .
 کرچه مطلق بر انضباطك عقامتنی کورن تربیه جیلر مکافات
 و مجازاتك مؤثر اولماسی ایچین بر طاقم شرطلر کویسته ر مشلر در
 یونکله برابر الكعدالتلی فرض ایدیلم انضباطلرک یله شدتلی
 مقاومتره چارپدیغنی مجسهول بر طاقم قوتلره ییقیلدیغنی
 هر کون مکتبلرده کور ییورزا ! نجه انضباط خصوصنده کی
 بو اقدار سنز لغمزك منشای « مکتب » دنلن موجود
 حقیقنده کی نقطه نظر مزك یا کلش اولماسی در . مربی نك
 تربیه ایده جکی موضوع علی العاره منزوی بر فرد دکل

بوتون بر مکتب بر صنف ، هر حاله بر جمعیت در .
 طلبه یی یالکز فرض ایتک دوغرو دکل در . هر طلبه
 جسمیله روحیله بر صنفک . بر مکتبک فردی در .
 « یالکز طلبه » فکری مجرد بر فکدر در . هر جمعیت کبی
 مکتب جمعیتی نکه کنینه مخصوص بر فردیتی و حیاتی
 وارد در . بونی کورمک ایچین اولاهنوز مکتبه باشلایان
 چوجوقلری باغچهده تدقیق ایدیکز . کوره جکسکز که
 بونلر هنوز آره لرنده هیچ بر نظام و انتظام موجود
 اولمایان بر حیوان [*] سوروسی کبی در . مینی مینی
 چوجوقلرک حیاتی هنوز تشکل ایتمه مش اولان ابتدائی
 جمعیتلرک حیاتی کبی قاریشیق در . بوراده هر فرد کندی
 انسیاقنک ، کندی اشتهاستک کوله سی در ! بویله بر سوروده
 چوجوقلر چوجوغنک مناسبتی تعیین ایدن یکانه قانون
 قاوادر قوتیلر غالب ضعیفلر مغلوب در . هنوز اجتماعی ،
 مساکی نسانلر متقابل امنیت و فدارکارلق حسلری
 دوغمامش در بو حیاتی بوتون شکللریله مکتبک هر طرفده
 بولورسکز . بونکه برابر چوجوقلر ملت دینیلن بویوک
 جمعیتک و مکتب دینیلن اوفوق جمعیتک دائمی تأثیری آلتنده
 درلر هر کون آنادن بابادن ، قومشودن ، حوجادن
 آلدقلری فکرلر و حسلرله اجتماعی روحلری انکشاف ایدر .
 لسان عادت معاشرت . . کبی مختلف اجتماعی قوتلرک
 [*] بوتعیر یالکز جه نوع افاده ایدیور حقارت دکل ! . .

تأثیریه کیتد کجه اجتماعیه شیرلر . اسکی قارغه شیعلق یکی
بر امتزاجه قاب اولمه یه باشلار . یاشده احتیاجده ،
مسلکده ، حیاته مشارکت و مشابته سایه سنده
آرقداشلر یکی بر جمعیت حالده طویلانه یه باشلارلر
بو جمعیت بر کره تشکل ایدنجه ذاتی قوتلر قازانیر . بو قوتلرک
مختلف تظاهراتی واردر : اولاً بو جمعیتک کندیسنه
مخصوص بر افکار عمومیه سی معشری بر وجدانی :
حریتی مساواتی حقی وظیفه یی بر درلو تعریف و تقدیر
ایدیشی واردر . مجرملرینی تجریم . قهرمانلرینی تقدیر
ایدر . کندی عمده لرینه کندی عقیده لرینه مخالفت
ایدن فردلرینی تلغین ایدر و کندی حمایه سندن محروم اندر .
کندیسنه تجاوز ایدن بوتون قوتلره فارشی مقاومت کوسته ریر
معلملرک خارجی قوتلرک عدالتسز تلقی ایدیلن مداخله -
لرینی اکثریا بو اجتماعی مقاومتیه قیرمه یه چالیشیر بدیعی
فعالیتلر وجوده کتیرر : اوپونلر اکلنجه لر مسامره لر ..
ترتیب ایدر ؟ شنلکلر آینلر یاپار وظیفه لری فردلری
آرهنده تقسیم ایدر : اداره جیلر فدائیلر مأمورلر تیشدر
بوتون بو مشاهده لر بزمکتک اجتماعی بر حیاتی معشری
بر شخصیتی اولدیغنی کوسته رمه بورمی ؟ شیمدی ،
بو اجتماعیت و معشریت حیاتی قارشیسندن صربی وضعیتی
نه اولاجق در ؟ .. صربی ملت دینیلن داهابو بولک بر جمعیتک
مثلی در بر مثل که ابتدائی صنفلرینی ابتدائی مکتبلرینی عالی

صنفرینه و عالی مکتبیرینه قلب ایده جک ، وحشی بی
مدینه شدیره جک چو جوغی آدم ایده جک دره . بونک یولی
نه قدار چوقسه ، بو قوتلری اداره و مدینه سوق ایتمک
خصوصنده کی قدرتی ده اودرجه زیاده در . اُک بویوک
مریبلر جمهورلریله اُک چوق هم حال اولاندردر . بونلرک
جمهورلرینی سوق و اداره قدرتی بعضاً خارق العاده بر درجه ده
اولدینی کورولمش در . بالعکس طلبه ذهنیتی ، طلبه
جمعیتی اهمال ایده رک مطلق بر انضباط تطبیق ایدن
مریبلر هر زمان و هر یرده بویوک بر نفرت و خصومتله
قارشیلانمشلردر . . . طلبه نظرنده فنالر کیملردر ؟
طلبه وجدانی رنجیده ایدلردر . بو وجدان بزمکندن
فرقی در . نیم بوسوز لرمدن مریبلری صنفک ، طلبه سنک
اسیری موقعنه ایندیر مک ایسته دیکمی آکلامق حقسزدر .
بن بر « طلبه افکار عمومی سی » نک موجودیتندن
بحث ایدیورم و بو افکار عمومی نک کندی طبیعت معینی :
Déterminisme دائرة سنده اداره ایدیله سنی توصیه
ایدیورم . بر فعل ، بر حرکت بزم حق تلقیمزه مغایر
اولا بیلیر . فقط اکر بو طلبه نظرنده طلبه وجداننده
اطمینانی فرض اولان بر احتیاج ایسه بزم تلقیمز ، بزم
مداخله نه یه یارار ؟ . بونی طایمیان بر مریبی طلبه سی
نظرنده ندرر صانکه بر جاناوار . . بز طلبه حقلرینی
انکار ایده ایدر دکل ، اثبات ایده ایده طلبه بی دها عالی

حقلره لایق ایده بیلیرز . طلبه یه اخلاقی ویرن نه جزادر ،
 نه ده مکافات ، یالکیز وجدانه او یان بر تلقین در . بوتلقین
 ایسته ر مکافات ، ایسته ر مجازات شکننده اولسون ، ایسته ر
 جسمانی ، ایسته ر روحانی بر واسطه ایله تأید ایستین ،
 طلبه نك وجدانه او یغون اولدقجه دائم بر خیردر ، بر اخلاق
 نفحه سی در . بر قبیله بر جمله ده مدینه اولامایاجنی کبی ،
 بر چوجوق صنی ده بر جمله ده اخلاقیله شه من . معلمک
 وضعیتی مستملکه سنک اها لیسنی مدینه شدیر مک ایسته ر
 بر قوماندانک وضعیتی در . مدینک غلبه سی تأمین ایچین چاره
 فردلری کلشی کوزل جبر و تضییق ایتمک دکل ، فقط
 دورلو تشکیلات و ترتیبات ایله فردلری بویوک و متساند
 بر جمعیتک حیاته صو قق و آیشدیر مق در . بر فرد دیگر
 دیگر فردلره نه قادر آرتماس ایدر و اونلر طرفدن
 نه قادر آرتضییق و مقابله کورورسه او قادر چوق
 باشی بوش و وحشی قالیر . بالعکس بر فردک حیاتی نه قادر
 چوق تماس و اختلاط شبکه لریله آورولورسه او قادر چوق
 اجتماعیله شه بیلیر . عینی حال بر مکتب ایچین ، بر ملت
 ایچین ده واقع در . بر مکتبک تماس و اختلاط ساحه سی
 نه قادر کنیشه رسه طلبه سی اخلاقیله شدیر مه قوتی ده
 بونک ایچین ده بونک بولی مکتب جمعیتک حیاتی ، ضرورتلری
 انکار و اهما ل ایتمک دکل در . بالعکس اهمیتله نظر اعتباره
 آلمق در . مهربنک صنف ، باء ، مکتب دینلن اجتماعی

حیات محیطلری حقیقده کی مشاهدہ لری ، تجربہ لری ،
 اوقادار چوغلیر . مزوی ، انفرادی مکتبلر اجتماعی
 و اخلاقی مکتبلر اولامازلر . شوخالده مکتبلر ملی حیاته
 قابولری قاپایاجق یرده بیک دورلو فرصتله بو حیاتی
 ایجریلرینه چکمه لی ، بالمقابله بو حیاته حلول ایتمه لی درلر .
 مکتبله اخلاق تربیه سنک سری ایشته بو اجتماعی
 تداخل نقطه سنده در . « اجتماعی تداخل » دیره ک
 یالکز کزیتیلری ، سیاحتلری ، اجتماعلری ، آینلری ،
 نمایشلری . . قصدا تمه بورم معنوی ، فکری تداخللری ده قصد
 ایدیورم . بزمکتبک ملی و انسانی تساند حقیقده کی حوصله سی
 نه قادار کنیش ایسه اجتماعله شدیرمه ، اخلاقله شدیرمه
 اقداری ده اوقادار زیاده لشر . خلاصه مکتبک ، ملی و انسانی
 جمعیه دوغری مادی و معنوی حلول و اتساعی نتیجه سنده .
 درکه مکتب جمهورینک وجدانی ملی و عصری بر قیمت
 آلا جقدر . بو قیمتلر فردلر طرفدن تقدیر ایدیله بیلیر
 بر شدتی بولونجه بونلری اعتیاده قلب ایتمک ایچین مرینی نک
 یایاجغی بوتون تضییقلر مشروع اولابیلیر . الویررکه
 هر انضباط ، هر مجازات و مکافات طلبه جمهورینک وجدان
 و مفکورده سیله متساندا ولسون والا انضباطک فعل و تأثیری
 طلبه نی بر درجه دها غیر اجتماعله شدیرمک ، حیله یه
 و خودینلکه ، حتی استقامه سوق ایتمک در . . . [۰]

[*] اجتماعلرک اخلاقی تأثیرینی بوار صیفه لرده ایضاح ایتمک ایسته ردم .
 « دین و حیات » اسنده کی کتابنده بو ایضاحات وارد .

یکی اخلاقک تملی شخصک حریت
 و قدسیتی در . بزه اخلاقی و معنوی
 و تدریس شخص فکری و بزه بیله جک

درس‌های اخلاق فلسفه ، و معنویات درس‌های در .
 بو درس‌های بزه روحی و ملی مؤسسه‌های تلقین ایدرک
 حیانت ، و معنویاتک ، شخصیتک قدر و قیمتی آکلاتیرلر .
 عصری ملترده بو درس‌های ویریلن اهمیتک سببی بودر .
 « معارف عمومی » دیمک او قومق یازمق ، صایمق کچی
 هر فردده لزومی اولان معلوماتله برابر انسانلنی او کرتمه یه
 یارایان بو کچی معلوماتک تحصیلی دیمک در . مکتبه
 اخلاقی برانتهاب یایمه نک واسطه سی دینی ، بدیعی ده بو و فلسفی
 یدریس در . لکن بو درس‌های ملی حیانتک استقامت
 واستعدادینه متوجه اولمالی در . اولمش دورلرک ذهنیتله
 تلقین ایدیلن بر دین ، یا خود ادبیات درسی ، اخلاقک
 عاملی اولمق شویله دورسون ، شخصیتله لکنک مسببی در !
 شیمدی یه قادیار مکتبلر ده دین و ادبیات درس‌های موجود
 اولماسنه رغماً ، اخلاقی انتباهک مفقود اولماسنه شاشام !
 موضوعنی حرص و شهوتدن آلان بر ادبیاتک ، قوتی خوف
 وحشیتدن آلان بر دینک معنوی نفوذنی آکلامام !
 بر طاقم متفکر دیرلرکه : « اخلاق بر فعل و اعتیادایشی در
 تفکرلی بر اخلاق ، اخلاق دکل در » بو ادعا اخلاقده
 اعتیاد ایله فکرک ، السیاقی بر حرکتله ارادی بر فعلک

تفریق ایدیله مسندن در اخلاق مزك بویوك بر قسمی اعتیاد
 حزمه لرندن متشکل در : بویوكلره حرمت ، چو چوقلره
 یاردیم ، دوشنی قالدیرمق . . . کبی بو اعتیادلر اخلاق مزك
 اُك کوکلی قسمی در . بونلر هر کون تکرار ایدیله ایدیله
 برسوق طبیعی طریعتنی المشر در . لکن اخلاقی فعللر مزك
 بر قسمی ده فیکر لر مزك ، محاکمه لر ک تاثیر به اولور . سو قاقده
 بولونان بر پارانی آلوب آلامق خصوصنده کی قرار کز ،
 باغچه کزه کیرن بر آج حرسزه یا باجنگز معامله به دأر
 حکمکزه هپ بر طاقم اخلاقی ملاحظه لر و محاکمه لر
 نتیجه سنده وریله جک در . اسکیدن وظیفه معین و قطعی
 بر طاقم فعللره منحصر کیدی : بویوکنک آلی اویمک ،
 سوزدیکله مک ، پادشاهنه طاعت ایتمک . . کبی . حال بوکه
 وظیفه کیت کیده قطعی و معین فعللردن قور تیلار ق مفهومی
 و مفکوروی برشکله کیرمش در . اودر جه ده که بو کون وظیفه
 تعریف ایدیلیر ، فقط تعیین ایدیله مز : غیرک حریتنه تجاوز
 ایتمه مک ، مشروطیته صادق قالمق شخصی محافظه ایتمک . .
 کبی عمومی فیکر لرک تعریفی ایچین فیکرک مداخله سنه
 لزوم واردر . حال بوکه اسکی اخلاق بونلری اوکرتمز ،
 یالکنز عادتلری اوکره تیردی . اسکی اخلاق انسیاقی ایدی ؛
 یکی اخلاق ابداعی در . یکی حیاتنده اخلاقی تفکر اخلاقی
 حرکتک ناظمی در . اخلاقی تفکره واسطه ، اخلاقی
 تدریسات در . اخلاق تدریساتی بویله بر قوت قازانا بیلیمک

ایچین عنعنوی اولان مجراسندن چیقمالی، یکی مجرایه کیرمه لی در
 اخلاق تدریساتی اسکی فلسفی واستناجی اخلاق کبی دکل.
 اجتماعی وملی اخلاق اوله زق ویریله لی در. اخلاق
 تدریساتی وظیفه یی ملته کوره تعریف اتمه لی در.
 حادثه لرخی ملتدن، مفکوره سنی ماتدن، روحنی قیمت لرخی
 ملندن آلمالی در. ملی غابله ری ملی وظیفه لرخی، ملی سجه لرخی
 تنویر وتدریس اتمه لی در. بونلری تعریف وتنویر ایله
 قالمالی تحیل وتقدیس اتمه لی در. اخلاق تدریساتی ملی
 وظیفه لره ملی حیاندن ناصل دوغدیغنی وملی حیاتی ناصل
 قورودیغنی کوسته ره درک وظیفه نك اعتباری برقاب دکل،
 جانلی بروجود اولدیغنی اثبات اتمه لی، کنج لره وجدانی
 کبی ذکاسنی ده بوتون اخلاق سزلق جریانلرینه فارشی
 قومالی در. لکن مکتبک اخلاق تدریساتیه اخلاق
 حیاتی آراسنده وتدریساتی ایله تدریساتی آراسنده آهنک
 اولمالی در. دها تریبه مفکوره سی ایچین اختلاف ایدن ودنی،
 اخلاقی، حق معلم لرینک، فرد لرینک کیفی اجهادینه
 ترک ایدن بر مکتب اخلاق ایچین مقتل دن باشقا برشی
 دکل در ا اوله بر مکتبه تلقین ایدیلن فکر لر طلبه نك
 حریت وشخصیتی کیرمکدن باشقا بر ایشه یاراماز
 تریبه وجه معین بر استقامت ویرمک صنعی در. قوت لرخی
 برلشدیره مهین بر مؤسسه ده بواققدار یوق در.

مکتوبہ

مکتوبہ نمبر ۱

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

۱۵

۱۶

۱۷

۱۸

۱۹

۲۰

۲۱

۲۲

۲۳

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷

۲۸

۲۹

۳۰

۳۱

۳۲

۳۳

۳۴

۳۵

افکار جدیدہ کتبخانہ سی

	غروش	پارہ
جلال نوری بك	مقدرات تاریخیہ	۱۰۰
»	ترجمہ مز	۱۵
»	حربدن سو کرہ تورک لری یو کسلتم	۱۵
»	روم و بیزانس	۱۵
»	ٹولمین	۱۵
»	اشترک ایتمہ دیکمز حرکات	۱۵
»	جغرافیای تاریخی ملک روم	۱۵
»	رومالیبرک عظمت و انحطاط لری	۱۲
»	قرہ تہلکہ	۱۲
»	مرحومہ	۱۰
»	معکس خیال	۲۰
	دای بیون	۱۰
	۵ بر ملیون لیرالقی بونو	۵
شہاب سلیمان	واحمہ مشولیت	۱۵
بہاتوفیق	فلسفہ فرد	۱۵
نہمیل ذولا	طغیان	۵
بہاتوفیق	تجدد	۲۰
»	لیہرالیزم	۲۰
»	فہمیزم	۱۰
»	وحدت موجود	۱۰
رسام ذکائی	مبجل خزینہ لری	۱۵
علی کمال	ادبیات حقیقیہ	۲۰
وصاف قدری	ہند پلدزی	۲۰
	خاندان سیدالبشر	۳۰
	کلزار حسن	۵۰
	ائمہ ہدا	۱۰
	کلزار حقیقت	۶۰